

Motion till riksdagen 2023/24:2517

av **Markus Wiechel (SD)**

Lönsamhet vid amortering och sunt sparande samt finansiell stabilitet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av amorteringskravet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att koppla ränteavdraget till ett amorteringskrav och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om olika amorteringskrav beroende på låntagarens ålder och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra en opartisk kontroll av PPM-rådgivning och tillkännager detta för regeringen.

Ökad lönsamhet för amortering

Sommaren 2016 infördes den första vågen av amorteringskrav för att försöka underlätta en mer balanserad fastighetsmarknad. Resultatet var en förhållandevis lugn bostadsmarknad de första två månaderna, för att den sedan raskt skulle ta fart igen. Vad som är tydligt för de som satt sig in i denna bransch är att svenskar är väldigt orädda för att ta lån, vilket i vissa fall riskerar att slå hårt tillbaka. Det är inte särskilt konstigt att många som följt fastighetsmarknaden de senaste åren har oroat sig för en sprickande bostadsbubbla till följd av den onaturliga prisökningen.

Att svenskar är villiga att konsumera och satsa på ett eget hem är naturligtvis positivt. Att många däremot lånar mer än vad de klarar av att på sikt hantera, inte minst vid en förändrad ekonomisk situation, är däremot problematiskt. Det bör därför vara rimligt att så många som möjligt amorterar av sina lån, även när de inte överskridit nuvarande gräns för amorteringstväng. Amorterade pengar är i grund och botten en investering, som dessutom minskar respektive låntagares räntekostnader. Därför vore det positivt, men även naturligt, om fler valde att amortera av sina lån. Med anledning

av detta bör regeringen se över tidigare införda amorteringskrav för eventuella förändringar som syftar till att banker tjänar på en högre amorteringsgrad bland svenska låntagare, även i de fall lånen är förhållandevis låga och regeringen bör utreda möjligheten till att koppla amorteringskravet till ränteavdraget. Vidare bör regeringen utreda ett amorteringskrav som varierar baserat på exempelvis ålder. Rimligtvis kan det vara fördelaktigt med ett lägre amorteringskrav för yngre, som sedan trappas upp. Personer som befinner sig i början av livet har givetvis längre tid på sig att amortera än äldre. Med åldersbaserade amorteringskrav kan ett sådant regelverk underlätta och öka incitamenten för unga att tidigt få möjligheten att köpa sig ett eget hem.

Opartisk kontroll av PPM-rådgivning

Många ser fram emot sina välförtjänade år som pensionär. De har då arbetat ett helt liv och vill bara ägna sig åt sådant de trivs med och i allmänhet ta det lugnt utan stress och olika krav. Tyvärr är det många som samtidigt bävar för denna tid i livet, då det i allmänhet också innebär att de måste leva på tidigare intjänade pengar i form av pension. Som bekant är pensionen uppdelad, och alla har en möjlighet att fram till sin pension styra en del av det genom att själva placera pengarna. För de som inte har tid, ork eller kunskap ligger det därför nära till hands att själva förvalta pengarna, alternativt söka sig till en annan förvaltare.

Enligt siffror från TNS Sifo Prospera ser ungefär 49 procent av spararna över sina premiepensionsfonder minst en gång varje år. Många av dessa förlitar sig på listor som visar på utvecklingen i olika företag som erbjuder förvaltningstjänster. Företagen är ofta duktiga på att visa på sina positiva resultat, vilket naturligtvis också är ett mål för dem. De har dock även ett annat mål, nämligen att tjäna pengar. Problemet med detta är att PPM-rådgivare är svåra att granska eftersom det inte finns någon opartisk kontroll av utvecklingen under åren. Även om majoriteten av rådgivarna säkerligen är ärliga med sina siffror finns det exempel på konsumenter som ändå lyckats sämre än de som inte själva gjort ett aktivt val i sitt sparande. Det kan ha skett då rådgivarna angett korrekt statistik, men som visat sig vara publicerad på ett sätt som gör att konsumenten inte riktigt förstått betydelsen av siffrorna. Vikten av tillförlitlig information på detta område kan inte nog poängteras, varför regeringen snarast bör arbeta för att möjliggöra en opartisk kontroll av PPM-rådgivning.

Markus Wiechel (SD)